

Varje år utser Östra Sörmlands Gruvförening någon som får äran att tända kolmilan. Den personen får också lov att namnge den. Här ser ni kolmilan Maria från 2012.

FOTO: ÖSTRA SÖRMLANDS GRUVFÖRENING

Hon spelar när de tänder kolmilan

GNESTA
Lördagen den 15 juli tänds kolmilan i Skottvång och på kvällen sjunger Sofia Karlsson sina tolkningar av Dan Anderssons texter på musikscenen intill.

– Den ena milan är inte den andra lik. Det är ett mysterium över alltihop. Att sitta och vaka på natten, det är kallt och man är halvtrött och så stiger solen upp. Milröken ligger tung i skogen och då kommer älvrorna fram.

Det säger Lars Uno Sjöberg om tjusningen med att vakta en kolmila. Han är medlem i Östra Sörmlands Gruvförening och en av dem som ansvarar för arbetet med kolmilan. Just i år har han inte varit så delaktig i byggandet, men han ska vara med och vakta milan som tänds på lördag klockan 11. Nu görs de sista förberedelserna.

– Vi ska steka lite ägg och sen är det bord och stolar och bänkar som ska flyttas ner hit för det blir säkert mycket folk, säger Lars Uno Sjöberg.

Vissångerskan Sofia Karlsson uppträder på Skottvångs musikscen i samband med att årets kolmila tänds. "Det är perfekt timing att vi kunde få Sofia Karlsson samma dag som kolmilan tänds i och med att hon sjunger Dan Andersson", säger Maria Bystedt som driver Skottvångs Gruvfa.

FOTO: GÖRAN STERNER

I Östra Sörmlands Gruvförening arbetar man varje år med att bygga en kolmila.

I år har även förstärkning kommit från deltagare av den studiecirkel som föreningen driver tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan.

– Kolmilan är lite större än vanligt i år och det kanske är tack vare att vi har haft studiecirkeldeltagare som har jobbat på bra. Det stora arbetet är inte själva kolningen utan att bygga själva kolmilan och att resa in all kolved, säger Gunnar Nygren som är ordförande i föreningen.

Han är även en av kursledarna och berättar att de som är med i studiecirkeln är intresserade av att lära sig mer om kolningshantverket.

På kvällen spelar Sofia Karlsson på Skottvångs musikscen. Där gör hon sina tolkningar av poeten Dan Anderssons texter från det senaste albumet "Svarta ballader".

Ida Lindström
ida.lindstrom@sn.se

Här berättar odlingscoachen Hanna Hofman-Bang för deltagarna hur fruktträdgården har anlagts. "Vi hade först grisar som böskade upp hela ytan, gödslade och åt upp det värsta rotgräset. Efter det har vi format fram trädgården i terrasser ner för slänten. Vi har satt in en perenn blomsteräng för att främja den biologiska mångfalden i fruktträdgården" skriver hon i ett mejl.

FOTO: HANNA WEKELL

Hanna Hofman-Berg visar kursdeltagarna var hon har förberett för en damm. "Just nu är det ett stort hål fyllt med nässlor. På sikt kommer det bli en vacker plats där vattnet rinner ner över berget i dammen".

"Alla har frågor så man lär sig saker hela tiden. Jag tycker att odlingskursen har varit ett jättebra initiativ av kommunen", säger Madeleine Pollack som deltagit i en av odlingsgrupperna. Bilden visar en träff hos odlingscoachen Hanna Hofman-Bang.

Stort intresse för initiativet "Odling vardagsmaten"

TROSA

Flera deltagare är väldigt nöjda med odlingskursen som drivs i kommunens regi. "Att få komma igång, lära mig odla och träffa nya människor är roligt", säger en av deltagarna.

– Jag följer Trosa kommun på sociala medier och då såg jag att detta var på gång och så fick man ansöka om det. De fick betydligt fler ansökningar än vad de hade räknat med så det var roligt att jag kom med.

Det säger Madeleine Pollack, en av deltagarna på kursen "Odling vardagsmaten" som Trosa kommun driver med medel från Europeiska Jordbruksfonden och Leader Sörmlandskusten. Syftet med projektet är att skapa engagemang och kunskap om odling. Förhoppningen är att fler ska odla, man vill

öka kunskapen om hembredskap samt skapa ett forum för gemenskap och samarbete.

– Jag har lärt mig ett strukturerat sätt att tänka kring odling. Jag får planera vilka frön jag ska plantera, när jag ska göra vad och hur min plan ser ut. Och man lär sig hela tiden från sina misstag, säger Madeleine Pollack.

Hon berättar att kursdeltagarna fick skriftligt material i början. Där stod till exempel vad man behöver tänka på när det gäller jord och fröer, om man ska odla i pallkra-

ge eller friland. Det skriftliga materialet tyckte hon var väldigt bra.

– Att få träffa andra med samma intresse som jag själv är väldigt roligt. Vi har haft lantställe området men flyttade hit förra året. Det är fler som är nyinflyttade och då får man lite gemenskap med dem, säger hon.

I projektet finns det sju grupper som är uppdelade på fyra odlingscoacher. Dessa fungerar som lärare för gruppen och träffarna sker hemma hos några av odlingscoacherna.

Hanna Hofman-Bang är en av odlingscoacherna, samt ansvarig trädgårdsmästare för hela projektet. Odlingskursen har olika teman för varje träff och deltagarna träffas drygt en gång i månaden, berättar hon.

För trädgårdsdesignern Hanna Hofman-Bang är upp-

draget som odlingscoach drömmen.

– Jag fick nästan nypa mig i armen när kommunen ringde och frågade om jag skulle vara intresserad av att spåna kring det här projektet. Jag ritar trädgårdar till privatpersoner, men det jag brinner för allra mest är att odla och att inspirera andra till att odla.

Nu återstår två träffar innan projektet avslutas i september. "Odling vardagsmaten" kommer att dra igång igen med en ny kull elever nästa vår.

– Det blir spännande att utvärdera efter säsongen. Se vad man kan förbättra och göra annorlunda från första gången, säger Hanna Hofman-Bang.

Jennie Krook
Jennie.Krook@sn.se
Ida Lindström
ida.lindstrom@sn.se